

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 kwietnia 2023 r.,

w sprawie T. K.

skazanego z art. 207 § 1 k.k.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego
Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 19 września 2022 r., sygn. akt VI AKa
639/21,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Legionowie
z dnia 2 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K 472/19,

postanowił:

pozostawić kasację bez rozpoznania

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2021 r., w sprawie o sygn. akt II K 472/19, Sąd Rejonowy w Legionowie uznał T. K. winnym popełnienia przestępstw z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. Na podstawie art. 66 § 1 i § 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne przeciwko oskarżonemu T. K. warunkowo umorzył na okres 2 lat próby. Na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a k.k. zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonymi M. S. i A. S. w okresie próby.

Apelację od wyroku wniosła obrońca skazanego.

Wyrokiem z dnia 19 września 2022 r., w sprawie o sygn. VI Ka 639/21 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił punkt I wyroku i ustalił, że w ramach czynu zarzucanego w punkcie I zarzutu, oskarżony T. K. w dniu 18 lutego 2019 roku w C., woj. [...] spowodował obrażenia ciała M. S. poprzez popchnięcie pokrzywdzonej i uderzenie jej w głowę, w postaci stłuczenia twarzy z zasinieniem okolicy podoczołowej lewej, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządu ciała na czas powyżej 7 dni, co wypełnia znamiona przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. oraz ustalił, że w ramach czynu zarzucanego w punkcie II. zarzutu oskarżony T. K. w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 18 lutego 2019 roku w C. , woj. [...] we wspólnie zajmowanym domu znęcał się psychicznie przez stosowanie wyzwisk, ośmieszanie, krytykowanie i poniżanie nad pozostającą od niego w stosunku zależności A. S. , czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. i na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k., art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec T. K. o te przestępstwa warunkowo umorzył na okres próby wynoszący 2 lata, w pozostałej części utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od powyższego wyroku wniosła obrońca skazanego T. K., zarzucając zaskarżonemu wyrokowi m.in. rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść wyroku, skutkujące wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej wynikającej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 12 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 16 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. polegające na braku wszechstronnej kontroli odwoławczej w zakresie braku złożenia przez pokrzywdzoną M. S. wniosku o ściganie przestępstwa z art. 157 § 2 k.k., gdzie art. 157 § 2 k.k. warunkuje ściganie tego przestępstwa od złożenia wniosku pokrzywdzonego, podczas gdy z materiału dowodowego, zwłaszcza z zaniechania wezwania pokrzywdzonej M. S. przez Sąd Okręgowy wynika, że pokrzywdzona takiego wniosku nie złożyła, jak i nie wynika także, by została właściwie pouczona o trybie wnoszenia wniosku, jego konsekwencjach i możliwości wycofania wniosku o ściganie, co skutkować winno przyjęciem, iż nie doszło do złożenia skutecznie wniosku o ściganie przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. i tym samym powodując konieczność umorzenia postępowania w tym zakresie.

Skarżąca wskazała również, że w zakresie czynu z pkt 2 wskutek naruszenia przepisów prawa procesowego tj. art. 399 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. wystąpiła bezwzględna przyczyna bowiem Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.k. oraz art. 102 k.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k., poprzez utrzymanie w mocy orzeczenia Sądu Rejonowego w Legionowie sygn. akt II K 472/19 względem pokrzywdzonej A. S. i zaniechanie umorzenia postępowania w tym zakresie, pomimo tego, że już na etapie postępowania odwoławczego zaistniała okoliczność, która winna skutkować umorzeniem postępowania w tym zakresie z uwagi na przedawnienie karalności czynu wobec upływu 6 lat od momentu dowiedzenia się pokrzywdzonej o osobie sprawcy (rok w związku z treścią art. 101 § 2 KK plus 5 lat w związku z treścią art. 102 k.k.).

W odpowiedzi na tę kasację, prokurator wniósł o pozostawienie jej bez rozpoznania.

Sąd Najwyższy, zważył, co następuje.

Kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy, co obligowało Sąd Najwyższy do pozostawienia jej bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy jedynie kasacji wniesionej przez stronę z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.) oraz kasacji jednego z podmiotów wymienionych w art. 521 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 2 k.p.k.). Wobec powyższego, skoro kasacja nie pochodzi od jednego z podmiotów szczególnych (Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka) oraz doszło do warunkowego umorzenia postępowania, dla swej dopuszczalności powinna opierać się wyłącznie na zarzucie wystąpienia jednej z bezwzględnych przyczyn odwoławczych wskazanych w art. 439 k.p.k.

Pomimo, że skarżąca wskazuje na istnienie uchybień mających istotny wpływ na treść wyroku, skutkujących wystąpieniem bezwzględnych przyczyn odwoławczych wynikających z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., jednak zarzuty te mają charakter jedynie pozorny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest

pogląd zgodnie z którym jedynie formalne powołanie się na uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k. bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez wątpienia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni dopuszczalną kasacji podlegającej ograniczeniom określonym w art. 523 § 2 k.p.k. (*vide: Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2022 r., sygn. akt III KK 427/22, LEX nr 3489282*).

Wbrew bowiem twierdzeniom autora kasacji, przestępstwo z § 2 art. 157 k.k. ścigane jest co do zasady w trybie prywatnoscargowym, a nie wnioskowym. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy pokrzywdzony i sprawca są dla siebie osobami najbliższymi i wspólnie zamieszkują, wówczas przestępstwo to ścigane jest w trybie publicznoscargowym z urzędu. Przestępstwem wnioskowym jest przestępstwo stypizowane w art. 157 § 3 k.k., polegające na nieumyślnym spowodowaniu skutków określonych w § 1 lub 2 art. 157 k.k. wobec osoby najbliższej.

W przedmiotowej sprawie prokurator zatwierdzając akt oskarżenia w dniu 29 kwietnia 2019 r. (k.55) objął ten czyn ściganiem z urzędu, na co zezwala mu art. 60 § 1 k.p.k.

W zakresie drugiego z zawartych w wywiedzionej kasacji zarzutów to wskazać należy, że w stosunku do pokrzywdzonej A,S, skazany został uznany za winnego przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. zarówno przez Sąd pierwszej, jak i drugiej instancji. Przestępstwo znęcania się uregulowane w art. 207 § 1 k.k. przedawnia się po upływie 10 lat od chwili jego dokonania. Zgodnie z przepisem art. 102 k.k., jeżeli w okresach przedawnienia karalności przewidzianych w art. 101 k.k. wszczęto postępowanie przeciwko osobie, karalność popełnionego przez nią przestępstwa określonego w § 1 pkt 1-3 ustaje z upływem 10 lat, a w pozostałych wypadkach - z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu. Reasumując wskazać należy, że w kasacji jedynie pozornie podniesiono zarzuty z art. 439 § 1 k.p.k.

Inne zarzuty kasacji, tj. niedotyczące bezwzględnych przyczyn odwoławczych również nie podlegały rozpoznaniu, skoro w myśl powołanego art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. ograniczenia przewidziane w § 2 nie dotyczą kasacji wniesionej jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k.

Mając na względzie powyższe, kasację należało uznać za niedopuszczalną i orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia

[SOP]

[aʔ]